

Lühiülevaade 1999. a. kevadise ekspeditsiooni käigus külastatud saarte taimestikust

Elle Roosaluste, TÜ Botaanika ja Ökoloogia Instituut

7.-10.juunil 1999. a. külastati Langekaret, Harilaidu, Kakralaidu, Vohilaidu ja Eerikukivi laidu, kus fikseeriti kõik kohatud soontaimeliigid. Kui taime ei olnud võimalik liigini määrata, on liigiloendis see toodud perekonna tasemel. Kaheldava määranguga liikide järel on küsimärk.

Kõige rohkem liike leiti Vohilaiult - 210. Järgnesid Harilaid 114, Langekare 51 ja Eerikukivi laid 34 liigiga. Kõige vähem loendati liike Kakralaiult - 24. Kõigil saarekestel peale Kakralaiu kasvas ka haruldasi ja kaitstavaid taksoneid.

Vastavalt ootustele oli neid kõige enam Vohilaiul - 12. Kaitstavate liikide II kategooriasse kuuluvad siin kare jürilill, kaljukress, kärbesõis ja jumalakäpp, III kategooriasse kahkjaspunane sõrmkäpp ja selle kollaseõieline alamliik, harilik käoraamat, suur käöpõll, harilik porss, hall käpp ja kahelehine käokeel. Osa neist on kantud ka Punasesse Raamatusse. Kaitse all olevaist liikidest kuulub Punase Raamatu kolmandasse, s.o. haruldaste liikide kategooriasse kare jürilill, kahkjaspunase sõrmkäpa kollaseõieline alamliik ja kaljukress; neljandasse, s.o. tähelepanu vajavate liikide kategooriasse kärbesõis, jumalakäpp ja hall käpp. Lisaks on Punase raamatu 4. kategoorias ka merikapsas, mis kaitsealuste liikide hulka ei kuulu.

Harilaiult leiti 6 tähelepanuväärset liiki. Kaitsealuste liikide II kategooria loendist esinevad siin kare jürilill, madal kadakkaer ja müürkevadik, mis kõik kuuluvad ka Punase Raamatu haruldaste liikide (3. kategooria) hulka. Punase Raamatu neljandast, tähelepanu vajavatest liikidest kasvavad Harilaiul veel merikapsas ja randkress. Kaitsealuste liikide III kategooriasse kuulub aas-karukell.

Langekare soontaimede liigiloend täienes 1999.a. 5 taimeliigiga, mida 1998.a. ei olnud fikseeritud. Punase Raamatu tähelepanu vajavate liikide hulgast kasvavad siin merikapsas ja randkress, haruldaste kategooriast kare jürilill, mis on ka kaitse all II kategoorias.

Eerikukivi lai väärtustatud liigid on kare jürilill ja randkress, Kakralaiul kaitstavaid ja Punase Raamatu liike ei leitud.

Saartest huvitavaim on kindlasti Vohilaid, vaadeldavate hulgas kõige suurem ja mitmekesisem. Saarel on arvukalt huvitavaid taimeliike, kuid väärtuslik on ka selle taimekoosluste kompleks. Kuigi Vohilaiul viibitud aeg oli kogu saarega tutvumiseks liiga lühike, jäi silma siin leiduv suur taimekoosluste arv. Mitmete kuivade ja niiskete metsatüüpide kõrval on eriline väärtus pool-looduslikel kooslustel, mis vaatamata inimtegevuse ammusele lakkamisele on üllatavalt hästi säilinud. Eelkõige puudutab see loopealseid ja rannaniite.

Harilaid on võrreldes Vohilaiuga vaesem nii liikide kui ka koosluste mitmekesisuse poolest. Tüüpilist rannaniitu on siin vähe, küll aga on huvipakkuvad nitrofiilsete adrukuhjatiste ja klibuvallide kooslused. Saare kõrgemas osas leidub loopealseid. Omapärase mulje jätavad sõjaväest mahajäänud ehitised, mille ümbruses kohtab ruderaaltaimi.

Langekare kuulub kaitseala koosseisu ja selle iseloomustus on olemas varasemates materjalides.

Eerikukivi laid ja Kakralaid on tüüpilised linnusaared. Nende taimestiku kujunemisel ja säilimisel ongi suur tähtsus lindude mõjul. Nende saarte taimestiku ja koosluste arengut on huvitav jälgida pikema aja jooksul, kuna nende nooruse ja linnustiku mõju tõttu on muutused ilmselt suhteliselt kiired.